

טובים השניים? לא אצלי בבית

בני דון יחיא, תושב גבעת שמואל, הוא עורך דין לדיני משפחה • אחרי הרבה שנים בהן הוא עסק בגירושים בצד המקצועי, הוא הכיר את הנושא באופן אישי • לאחרונה הוא התגרש, לאחר 30 שנות נישואים • ולמרות זאת הוא נותר מאמין במוסד הנישואים

זו אנשים מוכנים לוותר על אושרם, על הזכות לאהוב שוב ועל צמיחה רגשית ומקצועית - ובלבד שלא לאמלל את ילדיהם. בעיניי זו גישה מעוררת הערכה". נתון מעניין נוסף: בהרבה מאוד מהמקרים היוזמה לגירושים בגיל מאוחר מגיעה מהאשה. ועל כך אומר דון יחיא: "השינוי במעמד האשה גרם להן להפסיק לעצום עיניים ולהבליג על מה שלא נראה להן בהתנהגותו של בן-זוגן, כפי שנהגו אימותיהן. הנשים האלה משכילות יותר מהדורות הקודמים, הן מוצאות עניין במסגרות שונות מחוץ לבית, מעמדן הכלכלי השתפר והן חוששות הרבה פחות מהמחר. אלה נשים שסומכות על כוחן, גם כמפרנסות. כאשר הן רואות עוד ועוד גרושות מסביבן, שילדיהן בגרו ויצאו לחיים משלהם, נוצרת תסמונת ידועה של המשך בעמוד 24

עו"ד לדיני משפחה שמתגרש - זה סנדלר שהולך יחף, או להפך? עו"ד דון יחיא

איתן אלחוז

אם עורך דין המתעסק בדיני משפחה - כלומר בגירושים - מתגרש, זה אומר שהסנדלר הולך יחף, או להפך? אין לי מושג. מה שבטוח הוא שעו"ד בני דון יחיא (61) היה נשוי לרחל, אשתו לשעבר, למעלה מ-30 שנה ולאחרונה הם התגרשו. להתגרש בגיל 60, אחרי חצי שנות חיים של נישואים לאותה אישה, זו תופעה יוצאת דופן, לא? תופעה - כן; יוצאת דופן - לא ממש.

17.5% מהמתגרשים בישראל עושים את זה אחרי 20-30 שנות נישואים, 7.3% מהמתגרשים הם בני 65 פלוס. לדברי דון יחיא זוגות רבים דוחים את הגירושים לגיל מבוגר כדי לא לפגוע בילדים. "זה נובע מהרגישות היהודית הידועה כלפי אושרם של הילדים", הוא אומר. "מסיבה

טובים השניים? לא אצלי בבית

המשך מעמוד 22

תופעה שמזינה את עצמה".

דון יחיא הוא מרואיין מאוד קולח כשמדובר במניעים לגירושין של אחרים. אצלו בבית הוא מסתפק בכך שהוא "מערך מאוד את אשתי לשעבר ויש לי רק מילים טובות לומר עליה".

בעקבות הגירושין הוא עבר לגור לא רחוק ממקום מגוריה של גרושתו, שאף היא עורכת דין. "אני אוהב את העיר, אליה עברתי לפני שמונה שנים, וחשוב לי שילדיי, שכולם שומרי מצוות, יוכלו, כשהם מגיעים בשבתות לגבעת שמואל, לבקר גם אותי וגם את אמא שלהם".

גיסו לשעבר הוא תושב ותיק של

גבעת שמואל, עו"ד ורו"ח שלמה נס הנשוי לח"כ לאה נס. לדון יחיא יש חמישה ילדים. שלושה נשואים, כשהגדול הוא אורי (34) ואחריו: דפי (32), יוני (28), דניאל (20) ונועה (13). "לצערי אף אחד מהגדולים לא גר בסמוך ואני מצר על כך שאני לא רואה אותם ואת נכדיי מספיק".

הלקוחות שהפכו לחברים

קשה שלא להתרשם מדירתו החדשה של דון יחיא. הדירה ממוקמת ברחוב מוטה גור, במרומי אחד מבתי הדירות הגבוהים

והחדשים של שכונת רמת הדר בגבעת שמואל. הדירה מוצפת אור ועל קירות הבית תלויים ציורים צבעוניים, חלקם של אמנים מוכרים כקדישמן. וגם עבודה של תומרקין, שהקדיש לו לאחרונה פסל דיוקן עצמי עם דמות מלאך שמתנוסס מעל ראשו. אלו רק שניים מהסלבריטאים שהוא מייצג ושחלקם גם הפכו ברבות השנים לחברים קרובים, כמו גם דודו טופו, שטייל איתו לסין ואפילו עם ציפי שביט הוא מעביר צחוקים משותפים.

רגע לפני שאנו מתחילים בשיחה, הוא ממהר לנקות את אחד מפסלי חתן וכלה שהוא נוהג לאסוף עם השנים. "מה שיש לי בבית זה עוד כלום, במשרד יש לי כבר ארבע מאות כאלו". הוא זוכר את הבובה הראשונה שהוא רכש, "כדי להוסיף קצת יופי". ומאז הוא אוסף אותם בשקיקה,

17.5% מהמתגרשים בישראל עושים את זה אחרי 20-30 שנות נישואים, 7.3% מהמתגרשים הם בני 65 פלוס. "זה נובע מהרגישות לאושרם של הילדים. אנשים מוכנים לוותר על אושרם, על הזכות לאהוב שוב ובלבד שלא לאמלל את ילדיהם"

כשחבריו וקרוביו עוזרים לו בכך.

אבל התחביב של דון יחיא לא נגמר באספנות. האיש, מתברר, מחובר כדברי הגששים גם לבדחנות. בבתי המשפט למשפחה כבר יצא לו שם של מי שמוסיף קורטוב של הומור, דווקא במקום שהמהוגנות והרצינות הם שם דבר. ואיך השופטים מגיבים על כך? "השופטים בדרך כלל שומרים על חזות מאופקת וצוננת, אך יש כאלו שצוחקים פה ושם", הוא עונה. אמנם בית המשפט הוא סוג של במה, אבל דון יחיא זקוק גם לקהל גדול יותר וגם למשהו שהוא יותר מצחקוקים מאופקים. וכך יצא שהוא החליט לצאת כמגיש מופע הקומי "טובים

במהלך השנים האהבה יכולה לדהות ומה שמשמר את הקשר ואת הזוגיות הטובה זה כבוד הדדי ואכפתיות. אם תרצה - אלו הם התכונות שמאפיינות חברות טובה".

בבית גידולו בתל אביב ספג דון יחיא מהתרבות האוניברסלית וכמובן מהתרבות היהודית, כך שבשיחה איתו אפשר לשמוע רגע אחד דון יחיא של צ'כוב ודקה אחר כך דון יחיא של הרמב"ם.

בהשקפתו הפוליטית הוא נחשב מתון. "ולא תמיד הצבעתי מפד"ל", מתוודה בנו של חבר הכנסת מטעם מפלגה זו. הוא מאמין שלזרם הציונות הדתית "ישנו תפקיד היסטורי להוות גשר בין המגזרים". אבל היום, כך הוא אומר, הוא רואה לנגד עיניו "תהליך של התחדדות בציבור הדתי לאומי. תופעה שלא הייתה קיימת בעוריי". את שירותו הצבאי עשה

כעיתונאי צבאי: בתחילה בעיתון 'מחניים' ובהמשך ב'במחנה'. לאחר הצבא הבין דון יחיא שמקומו יהיה באולם בית המשפט ונרשם ללימודי משפטים באוניברסיטת תל אביב. שם גם ערך את עיתון הסטודנטים. למרות לימודיו ועבודתו כעו"ד, מעולם הוא לא נטש את הכתיבה. "הייתי

השניים". במופע משלב דון יחיא סיפורי זוגות שנפרדו, בגדו, חזרו ומה לא. ולצד אלו, כסוג של ערך מוסף, הוא משחיל בין לבין תובנות בחרוזים מחיי הנישואין, משהו מהסוג של "בלי נשים - את מי נאשים?" וכיוצא באלה.

תמנון תקשורת

השם דון יחיא הוא שם עם שורשים של מאות שנים. מוצאו מספרד, למרות שאביו מוצאו מליטא ואמו ייקית. אבל אבא שלו היה יותר מיוצא ליטא: שבתאי דון יחיא ז"ל, היה חבר כנסת מטעם המפד"ל, בכנסת השישית וערך את עיתון המפלגה 'הצופה' במשך 32 שנים. אימו לילי בת התשעים וחמש, לימדה אותו מהי דאגה ואכפתיות "ואותה מילה נפלאה הנקראת 'לתת'".

"עברתי לגור ליד גרושתי, עליה יש לי רק מילים טובות להגיד"

את ילדותו הוא בילה במרכז תל אביב, לשם הגיעו הוריו בסוף שנות העשרים של המאה שעברה. "אני זוכר ילדות יפה. ההורים נתנו מקום של כבוד להחלטות שלי מגיל צעיר". "הדבר החשוב בין הורים לילדים הוא מתן כבוד הדדי. אבל בעצם זה בדיוק הדבר החשוב ביותר גם בין בני זוג", הוא ממחר להוסיף. "למה?!", הוא לא מביין את השאלה שלי, "כי

המשך בעמוד 26

טובים השניים? לא אצלי נבית

המשך מעמוד 25

מוציא לאור של ארבעים ספרים בתחומים שונים, יחד אם אשתי לשעבר. ובעצמי כתבתי שבעה ספרים". הספר האחרון של דון יחיא שיצא אך לפני חודשיים בהוצאת 'ידיעות ספרים' נקרא 'במשפחה הכי טובות' והוא, ממש כמו המופע שלו, מביא סיפורים רווי הומור המתארים פסיפס מורכב של סיפורי זוגות ויחסים טרגיים-קומיים של בני זוג.

תמנון ה"מולטי-מדיה" הנקרא דון יחיא שולח גם זרועות למדיה האלקטרונית, שם הוא השתתף לפני שנים, במפגשים שעסקו בסוגיות מפרשת השבוע. באחרונה הוא לוקח חלק בתוכנית בענייני משפחה בערוץ 10. בין לבין הוא מפרסם סיפורי הפתעה בענייני זוגיות במדור בעיתון 'לאשה'. ואם עדיין לא התעייפתם אז הוא גם מפרשן בעניינים הקשורים

לעיסוקו, ומשיב לשאלות בקול ישראל, במסגרת תוכנית שבועית.

אבל יותר מכל, לפחות בחודשים אחרונים, הוא נהנה מהמופע הקומי שלו. זה מה שחסר לך בחיים, אני שואל אותו - מופע?! "שגרה זה רע", הוא עונה, "וכל אחד זקוק להתחדשות והתרעננות. זה סוג של הנאה לראות קהל נהנה".

"חסיד מוסד הנישואים"

למרות גירושיו הוא לא מאבד אופטימיות והוא נשאר לפי דבריו "חסיד גדול של מוסד הנישואים". ומיד הוא נחפו להוסיף כי "גם במוסד נפלא, קשה לאנשים לחיות עשרים וארבע שעות ביממה". מצד שני הוא טורח להזכיר כי "ביהדות, בניגוד לנצרות הקתולית, אין התנגדות לגירושין, למרות שמוסד המשפחה הוא ערך מקודש מעין כמוהו ולא מקרה הוא שבעברית נישואין - נקראים גם קידושין". מבין עשרות סיפורי הפרידות שהוא נתקל

לדון יחיא יש כמה עצות למניעת גירושין. והחידוד הבא נועד לכל הנשים התופסות קצר מדי את בעליהן: "מי שחי מתחת לזכוכית מגדלת - במוקדם או במאוחר יחפש את הדלת", הוא מזהיר

בהם ושאת חלקם הוא מספר, נגע בו במיוחד הסיפור על אותו בן יחיד שאביו עזב אותו. "זה היה בן יחיד שהוריו התגרשו ואביו נעלם. לאחר חודשים רבים הגיע מכתב מרגש שמיועד לבן ולאחר עוד כמה חודשים קיבל הבן מתנה בדואר ועוד מכתב פה ומתנה שם". "בסופו של דבר", מפתיע דון יחיא, "מתגלה לילד כי מי שכתב את המכתבים ושלה מתנות במהלך השנים הייתה אמו, שלא יכלה לעמוד בשברון הלב של בנה אל מול החסר שיצר אביו, שנעלם מחייו". "את הסיפור הזה", אומר לי דון יחיא, "אני מספר גם במופע ההומוריסטי שלי. ולמרות שהופעתי כבר עשרות פעמים, בכל פעם שאני מספר אותו אני מרגיש את אותה פקעת שעולה וחונקת את גרוני".

בעוד אנו מדברים בדירתו, פועלים ברקע המנועים של מכונת הכביסה ומדיח הכלים. נראה שדון יחיא מתרגל לחיים

המשך בעמוד 40

טובים השניים? לא אצלי בבית

המשך מעמוד 26

הרווקים וכי המציאות חשפה אותו למטלות הבית. מציאות שלא תמיד היתה מוכרת לו כל כך מקרוב בשנות נישואיו, כמו מרבית הגברים. יכול להיות שכל אותו פרויקט מודרני הנקרא 'אהבה רומנטית' נחל כישלון? אני שואל ודון יחיא מתקומם: "להפך. ממש להפך. האהבה הרומנטית מעולם לא ניצחה כמו בימינו אלו. וזו בדיוק אחת הסיבות העיקריות לגירושין. אנשים רוצים לטעום עוד מהטעם הנפלא הזה שנקרא 'אהבה', ולכן הם מתגרשים כדי להתרגש מחדש".

"האהבה הרומנטית מעולם לא ניצחה כמו בימינו אלו. וזו בדיוק אחת הסיבות העיקריות לגירושין. אנשים רוצים לטעום עוד מהטעם הנפלא הזה שנקרא 'אהבה', ולכן הם מתגרשים, כדי להתרגש מחדש"

אבל זו - כלומר האהבה האמיתית - היא לפי דון יחיא, מה חבל, קצרת מועד. בחידוד לשון הוא קובע כי "אהבת נצח היא חודשיים וחצי המסעירים ביותר של אדם". הרוחות המודרניות לא פוסחות על אף ציבור, גם לא על הציבור הדתי. במגזר זה שומעים כיום יותר ויותר על מקרי גירושין, מה שלא היה בעבר: "ישנה עלייה בשיעור הגירושין בציבור הדתי, אך היא אינה תלולה והיא רחוקה מאוד ממגפת הגירושין בציבור הלא הדתי. גם במגזר החרדי יש יותר מקרי גירושין".

לדון יחיא יש כמה עצות למניעת גירושין, והחידוד הבא נועד לכל הנשים התופסות קצר מדי את בעליהן: "מי שחי מתחת לזכוכית מגדלת - במוקדם או במאוחר יחפש את הדלת", הוא מזהיר.

ועוד טיפ והפעם בשבה הגמישות והפשרה, כדי "להאריך את המועד של תפוגת הנישואין", כלשונו. ההשראה לטיפ נלקחה מסוף תפילת שמונה עשרה: "כשמגיעים לעושה שלום במרומי צועדים שלוש פסיעות אחורה. ללמד שמי שרוצה שלום בית, צריך לדעת גם לסגת קצת".

דון יחיא גובה עשרות אלפי דולרים לתיק משפטי והוא נחשב אדם אמיד. "היה מי שאמר: 'הייתי עני והייתי עשיר' - יותר טוב להיות עשיר", הוא מצטט ולא מותיר מקום לספק כי הוא מסכים מאוד עם חוות דעת זו. אגב, אמירות של אנשים שנונים ועשירים, נזכר דון יחיא, כי לפני שנים הוא טייל עם חברו, אפרים קישון ז"ל. קישון אמר אז: "העושר לא קונה בריאות - אבל מאפשר לקנות מתנה יפה לאשת הרופא". ולפעמים גם זה יכול לעזור.

למרות זאת יודע דון יחיא כי התרומה החשובה ביותר לאושר, כדבריו, זאת שלוות הנפש, "וזה לא דבר שהכסף הוא תנאי לו. אדם לא יכול להגיע למצב מבורך, ללא מאבק ככעס בנרגנות ובקנאה".

כשסיימנו וירדנו יחד במעלית שאלתי אותו אם הוא מחפש עכשיו בת זוג: "אני לא מחפש מחויבות", הוא אומר ומיד ממחר להוסיף משפט חשוב לידיעת הנשים הפנויות: "אבל אשמח להכיר פה ושם מישהי נחמדה".